

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 27 APRIL.

De Kamer.

De beraadslaging over het wetsontwerp betreffende de keshervorming duurt voort, zonder tot merkelijke incidenten aanleiding te geven. De doctrinairen bestrijden natuurlijk de hervorming, doch de onnoozele redenen die zij ten dien einde bijbrengen toonen genoeg dat zij de slechte zaak voorstaan. Meenen die heeren misschien dat het volk onnoozel genoeg is om niet te begrijpen dat de keshervorming eene uitbreiding is van volksrechten vrijheid? Waren de liberalen aan het roer gebleven dan hadden men nog lang gewacht eer het kiesrecht uitgebreid werd.

Aan het katholiek ministerie en aan de katholieke meerderheid der kamers zal het land de uitbreiding zijner rechten en vrijheden te danken hebben.

Ruiderpest.

De *Monteur* bevat een koninklijk besluit, waarbij het verbod van jaar- en veemarkten in de provincie Limburg, wordt ingetrokken, behalve wat de stad Tongeren betreft.

Kerkelijke staat.

Men schrijft uit Rome:

De ellende heeft haar toppunt bereikt. De belastingen maken de bevolking en vooral de Joden van het Ghetto steeds meer en meer ontevreden. Een Piemontesch ambtenaar zeide onlangs tot een dier kinderen Israëls, om hem te vleien, dat hij nog zes of zeven maanden tijd had om zijne belasting te betalen. « Des te beter, » antwoordde de Jood, « want dan zult gij hier niet meer zijn. » De pauselijke ambtenaren gaan steeds voort het overvuldigers-gouvernement te brandmerken; zij weigeren volstandig den eed aan het nieuwe bestuur af te leggen.

Onder de vele geschenken die onze « bevrijders » ons gegeven hebben, is ook zekere Hogg, een Anglicaansch predikant, die hier een genootschap heeft opgericht om de priesters te bekeeren en de afgevallenen te doen trouwen. Gennazi, een afgevallene priester, is zijn rechterhand. Die twee ellendelingen loopen door de straten van Rome om de schandelijkste brochures uit te deelen, ten einde de lagere geestelijkheid te bederven. Overbodig te zeggen dat het alles vruchteloze moeite is.

Het hospitaal *San Rocco* heeft hetzelfde lot ondergaan als dat van den H. Geest. Mgr Falicardi, een om zijne liefdadigheid en deugden algemeen vereerd priester, heeft plaats moeten maken voor een godloochenaar.

Garibaldi heeft aan de *Circolo Romano*, een vrijdenkersgenootschap, geschreven, dat hij groot verlangen heeft de stad van zijne hoop terug te zien, welke niet eerder vrij zal zijn, dan wanneer zij geheel ontdaan zal wezen van hare priesters. Gij kunt dus denken, wat wij vroeg of laat te wachten hebben.

De Romeinsche dames zullen den H. Vader een prachtig tapijt aanbieden ter herinnering aan het feest van 12 April. De buitenlandsche dames, onder het presidentschap van de prinses van Solms-Braunfels, vereeren hem een baldquin, geheel passende bij het eerste geschenk.

Gij kunt u geen denkbeeld vormen van de heiligheden en goddeloosheden, waarvan wij in en na de Goede Week de gedwongen getuigen geweest zijn. De schouwburgen zijn voortdurend geopend gebleven; de vrijdenkers hebben vleeschmalen gehouden en het christelijk gevoel is openlijk gehoond geworden op woensdag in de Goede Week door de begrafenis van Mattia Montecchi, begraven volgens de maconnieke ritus op last der broeders en vrienden van Milaan. Men heeft bij dien schandelijkten stoet de beide broeders Ruspoli en vier leden van de Municipaliteit opgemaakt, Adelaide Ristori, de treurspeler, is dien in een rijtuig gevolgd en heelt op het kerkhof van San Lorenzo aan de maconnieke plechtigheden deel genomen. De rechtschapen Romeinen betoonden een diepe walging bij het zien van die goddeloze ceremonie, welke bijna den ganschen namiddag geduurd heeft. Zij troosten er zich over met de opmerking: « *Almeno oggi sono sicuri gli orologi. Tutti i ladri vanno in processione.* » (Vandaag zijn ten minsten de horloges veilig, al die dieven gaan naar de processie).

Het was de zuivere waarheid. Van de 2000 man, die den stoet vormden, bestond de overgrote meerderheid uit ontslagen dieven en verdachte lieden onder het toezicht der politie gesteld. In den vroegen morgen had men al het gespuis der

kleine steden uit de omstreken binnen Rome doen komen. Voeg hierbij de *Reduci*, het Genootschap der vrijdenkers (waaronder zich eene vrijdenkerster met eene blauwe bril bevond), de *Circolo's Romano, Centrale* » en andere genootschappen verwant aan de *Internationale* en gij zult u een denkbeeld kunnen vormen van hetgeen de processie was.

Het Quirinaal ziet met leede oogen de uitbreiding der Katholieke beweging. Prius Humbert verheelt zijn spijt niet. Onlangs sprekende van de soort van quarantaine, waarin de Romeinsche adel hem houdt, zeide hij: « *Questi Principi e Cardinali oggi non vogliono venir da noi. Fra breve verrà il giorno quando saremo lontani, vorrebbero allora trovarsi presso a noi.* » (Die prinsen en kardinalen willen niet tot ons komen. Binnen kort zal er een dag aanbreken, waarop wij verre zullen wezen en dan zouden zij wel bij ons willen zijn.) Men heeft die woorden rijpelijk overwogen, die het voornemen laten doorschemeren om het Vaticaan en zijne aanhangers aan de woede der sectarissen prijs te geven. Men behoeft zich daaromtrent geene begoochelingen te maken. Wij staan op een kruilmijn en Mazzini houdt de lont. Zonder eene bijzondere bescherming des Hemels zal Rome vreeselijke tooneelen aanschouwen. De verantwoordelijkheid daarvan zal neerkomen, niet op de sectarissen, die hun handwerk doen, niet op die nietswaardige Piemontezzen, die de lage werktuigen zijn der Revolutie; zij zal geheel en al rusten voor de rechtbank van God en de geschiedenis op de Europeesche gouvernementen, die door niets verhinderd worden hun plicht te doen.

Om tot prins Humbert terug te komen, ik verwonder mij nog steeds over dat volslagen gemis aan waardigheid, dat, bij voorbeeld, het jonge vorstelijke echtpaar veroorlooft op de villa Borghese te wandelen, waarvan de eigenaar op allerlei manieren zijn afschuw te kennen heeft gegeven over hetgeen sinds 20 september te Rome plaats grijpt. De prins Borghese is te veel edelman om zich de moeite te geven onderzoek te doen, wie al of niet gebruik maakt van de lommerrijke wandeldreven zijner schoone villa; maar uit het oogpunt van recht beschouwt, zou voorzeker niets hem kunnen beletten aan het hek van het park een bordje te laten plaatsen met 't volgende opschrift: *Verboden toegang voor de prinszen van Piemont.*

Uit de dagbladen zult gij wel reeds vernomen hebben, dat prinses Margaretha haar Paaschen heeft gehouden in de kerk van de HH. Vincentius en Anastasius, waar haar de Communie werd uitgereikt door den aalmoezenier van het hof, den kanunnik Anzino. De zaak is eigenlijk, dat geen enkele priester van Rome zich daartoe heeft willen leenen en de inschikkelijkheid van den hofkapellaan van het Quirinaal vernemende, moet eene hooggeplaatste persoon gezegd hebben: « *Biragna che certa geste abbia la manica nolla larga.* » (Sommige heeren geestelijken moeten wel zeer wijde mouwen hebben.) Prius Humbert is meer logisch, hij volbrengt in het geheel niet zijn Paaschplicht.

De heer Loysen, vroeger pater Hyacinthe, heeft de onbeschaamtheid gehad naar Rome te komen. Hij is de gast van den prins Teano in het paleis Gaetani; zulks verwondert hier niemand; want te Rome is het onmogelijk den godsdienst van de staatkunde te scheiden, gelijk men overal elders te vergeefs b'proeft. De apostaat heult met den oproerling, de ketterij en de eedbreuk wonen onder hetzelfde dak.

Onlusten te Parijs.

Sinds verleden zaterdag is er in en rond Parijs niet veel belangrijks voorgevallen onder opzicht van krijgsovervallen.

Alleen de Valeriaanschen berg beschiet aanhoudend de standpunten der opstandelingen, en in Versailles zijn nieuwe troepen aangekomen.

De batterijen der Parijsenaars beantwoorden maar flauw het vuur van den Valeriaanschen berg.

Uit Versailles wordt gemeld dat de 500 miljoen franks inderdaad gereed liggen, en de Pruisen op 't punt zijn om de noorderforten te ontruimen. M. Thiers zou verklaard hebben dat hij eene strijdmacht van 150,000 mannen noodig heeft om eenen algemeenen aanval tegen Parijs te beginnen.

De parijzische generaal Cluzeret heeft eenen wapenstilstand van 24 uren verkregen langs den kant van Neuilly, ten einde de dooden behoorlijk te kunnen begraven, de gekwetsten op te nemen en te verzorgen, en opdat de ongelukkige bewoners dier streek de kelders hunner woningen kunnen verlaten, waarin zij zich van den aanvang der gevechten hadden opgesloten.

Ter zitting van den Duitschen Rijksdag, gisteren te Berlijn gehouden, heeft prins von

Bismark, de Bondskanselier en hoofdminister, belangrijke verklaringen afgelegd opzichts van de tegenwoordige betrekkingen tusschen Duitschland en Frankrijk. Na de stemming eener nieuwe leening van 120 miljoen thalers, heeft prins von Bismark het volgende gezegd:

« Zelfs in geval het fransche Staatsbestuur de eerste 500 miljoen franks betaale, zal de ontruiming der parijzer fortten door de Duitschers maar plaats hebben overeenkomstig het gesloten verdrag; dus na het sluiten van den vrede.

« De vredesonderhandelingen schijnen te Brussel niet rap vooruit te gaan. Frankrijk hoopt, na wat kracht hernomen te hebben, gunstiger voorwaarden te verkrijgen. Maar Duitschland zal niets gedoogen in strijd met de schikkingen der vredesvoorwaarden te Parijs overeengekomen.

« Bij de uitbarsting der beweging in Parijs, heeft Duitschland geen verzet gedaan tegen eene afwijking van die vredesvoorwaarden door het Staatsbestuur van Versailles; maar, door dit feit, is Duitschland verplicht geweest geldelijke opofferingen en eene grootere ontwikkeling van strijkrachten te doen. In allen gevalle moet het bij machte blijven om op de hoogte van alle gebeurlijkheden te zijn.

« Bijaldien Frankrijk de onderhoudskosten der deutsche legers niet betaalt, zal men verplicht zijn op nieuw toevlucht te nemen tot gedwongene opeischingen in natuur.

« Hoerzoozere onthouding van bemoeiing met den toestand in Parijs verzekerd kunne worden, zal Duitschland zich toch niet inlaten met de binnenlandsche aangelegenheden van Frankrijk.

« In alle geval is het onze plicht onze rechten en belangen te verdedigen, als deze in gevaar gesteld zouden worden. »

De tijdingen uit Algerië worden meer en meer onrustbarend. De opstand der provincie Constantine, welken men betuigd meende te zijn, is nog meer aangevuurd geworden. Geheel het westelijke deel der provincie en eenige volkstammen van het oostelijk deel der provincie Algiers zijn in vollen oproer.

De admiraal Guoydon heeft duchtige versterkingen derwaarts gezonden, en men verwacht er zich aan dat het fransche Staatsbestuur nog andere troepen naar de opstandelijke kolon zal doen vertrekken. De vloot, ter reede van Villefranche, is gereed om op het eerste sein naar Algerië over te zeilen.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Ziehier eenige geschiedkundige herinneringen over Neuilly:

« In dertiende eeuw was Neuilly een eenvoudige bucht, of liever eene haven, Portus Lagnacum geheeten. Deze naam werd eerst veranderd in denegene van Nully en later in dien van Neuilly.

« In 1606 was er nog geene brug te Neuilly. Men stak de rivier er bij middel van eenen haak. 't Was ten gevolge van accident, welk noodlottig hadde kunnen zijn voor Hendrik IV, dat men besloot er eene brug te bouwen.

« De koning keerde, in gezelschap van de koningen, uit St-Germain terug naar Parijs, in een rijtuig met vier paarden bespannen. Toen men Neuilly naderde, welk op den boord der Seine gelagen is, wierpen de paarden, die men vergeten had te drinken te geven, ondanks de pogingen van den koetsier, zich in het water, en sleepten de koets mede in eene plaats welke zoo diep was dat, zonder de hulp van twee edelheden des gevolgs, die zich gansch gekleed in het water wierpen, de koning en de koningin wel zooveel zouden kunnen gedronken hebben om later geenen drank meer noodig te hebben.

« Hendrik IV, werd het eerst aan het gevaar onttrokken, en hielp mede aan de redding der koningen.

« De brug, die op bevel des konings werd gebouwd, bleef bestaan tot er eene nieuwe brug werd opgericht onder Lodewijk XV, op 22 september 1772, die er het eerst met zijn rijtuig overreed.

« Daar men niet vergeten had van de paarden te laten drinken, gelukte de proef heel gemakkelijk.

« In 1815, hadden te Neuilly zeer ernstige gevechten plaats tusschen de Franschen en de Engelschen.

« De kleine voorstad en de brug vielen, ten gevolge van eene wapenopschorsing in de handen der vreedme mogendheden.

« Op 6 juli, vestigde lord Wellington zijn hoofdkwartier op het kasteel van St-James. Na zijn vertrek, welk twee dagen nadien plaats had, werd dit kasteel door de engelsche en pruisische troepen geplunderd en tot in den grond verwoest.

« 't Was uit Neuilly dat generaal Excelmans

vertrok, en er in gelukte om de Pruisen tot aan de poorten van Versailles achteruit te drijven.

De Bank van Frankrijk.

Wij hebben eenigen tijd geleden gezegd dat men de kelders van de Bank van Frankrijk, te Parijs, onder water heeft gezet. Daar onze lezers misschien nog nooit over deze reuzenkelders omstandige bijzonderheden hebben vernomen, meenen wij hun aangenaam te zijn, met de beschrijving van te geven, welke wij door een gelukkig toeval in een werk van Pierre Larousse hebben gevonden. Ziehier wat het boek van die kelders zegt, welke de communisten zouden doen waterlanden, indien zij er eens mochten in neerdalen en hunne zakken vullen: De kelders der bank zijn ruime gebouwen, waarin de bank van Frankrijk hare waardijen in veiligheid stelt. Zij maken deel van het voorliggend hotel en niets is verwaarloosd geworden om te legen elken aanval te beschermen. Eene buskruitmijn zelf zou onmachtig zijn om de muren te doen springen, welke uit graniet, ijzer en kalk saamgegoten gemaakt zijn. Wat betreft de schikkingen van het binnester der kelders en de wijze waarop men er in neerdalt, ziehier inlichtingen welke onze lezers waarschijnlijk met belang zullen vernemen.

Zoodra men de eerste trappen is afgegaan, welke naar den ingang der kelders geleiden, bevindt men zich voor eene ijzeren deur met drie sleutels, waarvan de eene in handen van den gouverneur, de tweede in handen van den kassier en de derde in handen van een toezienaar; deze deur kan slechts geopend worden door deze drie ambtenaars vereengd. Eens deze deur open, ziet men de geldkist voor den gewonnen dienst, welke voor de loopende zaken voldoende is. Deze geldkist is een schrikkelijk meubel. Alles is met geheimen gemaakt, en zoo gij met het mechanisme niet bekend zijt, is het voldoende te slechts aan te raken om dadelijk gansch een beiaard overdoovende klokken in beweging te brengen.

Na dit eerste compartiment, eene andere deur, welke slechts geopend wordt, wel te verstaan, in tegenwoordigheid van de drie bovengemelde ambtenaars, geeft ingang tot de bewaarzaal. De bewaarzaal is eene ruime plaats, waarin afzonderlijke titels, obligatiën, gewichtige tractaten, kostbare gesteenten enz. opgesloten worden; want men weet dat de Bank insgelijks foudren, effecten, actiën en obligatiën van allen aard, staven, gouden en zilveren voorwerpen tot bewaring aanneemt, mits recht van 1/8 per honderd voor een tijdstip van zes maanden. Na deze zaal komen eindelijk de kelders. De ingang er van is verborgen door eene deur gansch en ijerz bedekt en in den muur verborgen. De deur, even als al de andere, werkt met geheime springveeren en draait op zich zelve op de wijze der italiaansche deuren. Eens deze deur open, bevindt men zich in eene soort van put voorzien van eenen wenteltrap, zeer smal en waardoor geen dikkljng man kan. Merkt op dat deze trap nog gesloten is door drie ijzeren deuren, ieder gesloten met drie sleutels, en die slechts kunnen ontsloten worden als die drie personen, welke als de draken van de kist zijn aangesteld; daar zijn.

Wat al voorzorgen! zal men zeggen. Ja, ongetwijfeld, maar al deze schikkingen laten toe in geval van aanranding den trap met potaarde te vullen en ze alzoo ten minste gedurende vier en twintig uren te bevrijden. Let wel dat men bij al deze maatregelen nog eene laatste moet voegen. De kelders zijn aldus gebouwd, dat zij in geval van brand, van aanranding, van burgeroorlog, op een oogwenk onder water kunnen gezet worden, en indien het water kwam te ontbreken dan zou men de kelders nog niet nader kunnen komen, want er zou een damp opstijgen, waarvan men geen greintje op straf van de dood kan inademen. Eindelijk bevinden wij ons aan den ingang van dergelijke kelders. Dalen wij verder af. De trap heeft drie en veertig treden. Beneden den trap bevindt men zich voor eene deur, nog eens met drie sleutels gesloten, en die deur open is men in de kelders!

Deze tempels van het geld hebben 420 meters lengte. Men kan er al het geld van gansch de wereld in bergen. Langs iedere zijde verheffen zich hooge ijzeren kisten, waarvan de deksels met lood overgoten zijn, hetgeen zou toelaten zes des noods spoedig toe te zegelen. Al de kisten dragen een opschrift; op de een: leest men: Staten van Amerika, 1861, 3 miljarda. Op de andere: Stukken van 20 frank, gemunt in 1859, 2 miljoen. Op eene derde: Vijffrankstukken, jaren 1859 en 1857, 800,000 fr. En zoo voorts langs alle kanten. De bediende, gelast met de gelden in en uit de kisten te doen, klimt met eene ladder naar boven, en steekt en hersteekt de handen in deze gelukkige kisten waarvan elk